

2

ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Εισαγωγή

Η βιομηχανική πολιτική βρίσκεται από το 2010 στο επίκεντρο των ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών. Είναι εκ των βασικών διαρθρωτικών πτυχών για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και αφορά στην οικονομική ανάπτυξη και την ενίσχυση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας μέσα από την αναγέννηση της παραγωγικής (μεταποιητικής) βάσης της Ευρώπης, την προσέλκυση επενδύσεων, και τη στήριξη και ενίσχυση της απασχόλησης.

Στην Ελλάδα, η κρίση των δίδυμων ελλειμμάτων έχει εξελιχθεί πλέον και σε κρίση επενδύσεων. Έχει αφήσει βαθιές πληγές στην ελληνική οικονομία, με κύρια εξ αυτών τη ριζική αποεπένδυση, την ανεργία του 25% και συσσωρευμένα προβλήματα ανταγωνιστικότητας παρά τη βελτίωση σε επιμέρους δείκτες. Στην Ελλάδα, η έξοδος από την κρίση και η επανάκτηση του χαμένου μεριδίου της μεταποίησης στο ΑΕΠ θα εξαρτηθεί από την ικανότητα της οικονομίας να οργανώσει την αναγκαία επενδυτική κινητοποίηση στη βιομηχανία και τη μεταποίηση.

Είναι προτεραιότητα η αντιμετώπιση κρίσιμων ζητημάτων που εντοπίζονται στην αντιστροφή της ακραίας αποεπένδυσης, τη θεσμοθέτηση και λειτουργία σύγχρονων χρηματοδοτικών εργαλείων, τη δημιουργία γόνιμου επενδυτικού περιβάλλοντος και την επιλογή κρίσιμων παραγωγικών τομέων με ανταγωνιστική ετοιμότητα και πολλαπλασιαστική ικανότητα. Το τελευταίο συνδέεται άμεσα με την ανάπτυξη εξωστρέφειας, καινοτομίας και νέων τεχνολογιών, τη βελτίωση της παραγωγικότητας της

οικονομίας και την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας. Ωστόσο, τα σημερινά εργαλεία ενθάρρυνσης επενδύσεων έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο τους. Οι «αναπτυξιακοί νόμοι» χρειάζονται ριζικό επανασχεδιασμό, οι δημόσιοι πόροι και το ΕΣΠΑ δεν επαρκούν επ ουδενί, ενώ τα κίνητρα των φορολογικών κωδίκων δεν έχουν αποδώσει τα αναμενόμενα.

Απαιτείται μία νέα επενδυτική λογική. Μία ριζικά διαφορετική προσέγγιση ενθάρρυνσης επενδύσεων και θέσεων εργασίας μέσα από μία «έξυπνη φορολογία» που ξεφεύγει από τη διαδικασία ποσοτικής κατανομής βαρών βάσει εισοδημάτων και ποσοστών και επιτρέπει ένα ενάντιο κύκλο πραγματικής αξιοποίησης, επανεπένδυσης και πολλαπλασιασμού των δημόσιων και ιδιωτικών πόρων. Ταυτόχρονα, εξίσου κρίσιμη είναι και η άρση των διαφόρων αντικινήτρων. Η πρόταση είναι δημοσιονομικά ουδέτερη και στοχεύει στην κινητοποίηση οικονομικά αποδοτικών επενδύσεων κάθε κλίμακας σε παραγωγικούς τομείς προστιθέμενης αξίας και υψηλής παραγωγικότητας. Προτείνονται ενεργητικές πολιτικές αντί για την αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης που είναι ατελέσφορη για τα δημόσια έσοδα και παρακινδυνευμένη για το μέλλον των επιχειρήσεων. Η πρόταση συμβαδίζει με τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας, νέων θέσεων εργασίας, εξωστρέφειας, επιχειρηματικής αριστείας, καλύτερης οργάνωσης της παραγωγικής βάσης, παραγωγικών δικτύων γύρω από οργανωμένες επιχειρήσεις, κ.λπ.

“Χρειάζεται ένα αναπτυξιακό αντίβαρο στην υπέρφορολόγηση που θα επιτρέψει ένα ενάρετο κύκλο αξιοποίησης, επανεπένδυσης και πολλαπλασιασμού των ιδιωτικών πόρων ώστε να δημιουργηθούν νέα δημόσια έσοδα και αναπτυξιακές προϋποθέσεις”.

ΕΝΝΕΑ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

1. Οριζόντια ενθάρρυνση των οικονομικά αποδοτικών επενδύσεων μεσαίας και μεγαλύτερης κλίμακας, σε παραγωγικούς τομείς και υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας. Μεταστροφή από την αναποτελεσματική πρακτική των επιχορηγήσεων σε μία νέα φορολογική λογική που **επιβραβεύει** ένα ενάρετο αναπτυξιακό κύκλο (α) διαρκούς επιβράβευσης κερδών άρα φορολογικών εσόδων (β) μετασχηματισμού τους σε παραγωγικές επενδύσεις (γ) δημιουργίας πρόσθετων κερδών άρα νέων φορολογικών εσόδων. Η πρόταση επιδιώκει μία **επενδυτική κινητοποίηση** μέσα από τη δυνατότητα μεταφερόμενης υπερ-έκπτωσης νέου capex σε ποσοστό 200%, συμπληρωματικά με μειωμένο φορολογικό συντελεστή (πχ 20%) σε περίπτωση επανεπένδυσης κερδών.

2. Ενθάρρυνση εμβληματικών επενδύσεων (κάθετο κίνητρο) σε τεχνολογία, υποδομές, περιβάλλον, βιομηχανία, μεταποίηση, κτλ, που δημιουργούν θετικές εξωτερικές επιδράσεις, πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα και νέες θέσεις εργασίας. Προτείνεται η θέσπιση ανταγωνιστικής και σταθερής φορολόγησης δεκαετούς διάρκειας. Ενδεικτικά, για capex >€100εκ η φορολογία μειώνεται στο 20%, ομοίως, για >1000 νέες προσλήψεις.

3. Οριζόντια ενθάρρυνση επενδύσεων σε επιταχυντές της ανάπτυξης

i. **Εγκατάσταση στην Ελλάδα επιχειρηματικών κέντρων**, κέντρων logistics, μονάδων κοινών υπηρεσιών R&D, κ.λπ. Έως σήμερα, η Ελλάδα δεν έχει αποδειχθεί ελκυστικός προορισμός. Με αιχμή τη **φορολογική προβλεψιμότητα**, επιδιώκεται η δυναμική προσέληψη τέτοιων διεθνών δραστηριοτήτων. Η διατήρηση σταθερών περιθωρίων για 15 έτη και η φορολογική ελάφρυνση κατά 50% για νέες θέσεις, ενθαρρύνει τη δυναμική αξιοποίηση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της χώρας (γεωγραφική θέση, υποδομές, υψηλό επίπεδο κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού, συμμετοχή στην ΕΕ, κ.λπ).

ii. **Επενδύσεις στην έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία**. Μέσα από μία οριζόντια **ενεργητική φορολογική λογική**, δίνονται ισχυρά κίνητρα μετασχηματισμού του R&D σε συστατικό ανταγωνιστικότητας και νέων θέσεων εργασίας. Η πρόταση αφορά σε υπερ-εκπτώσεις δαπανών R&D που ανεβάζουν το φορολογικό όφελος στο 35% από το 8,7% σήμερα, ταυτόχρονα με τη διεύρυνση του ορισμού των δαπανών R&D που εκπίπτουν.

- iii. **Ενθάρρυνση ευρεσιτεχνιών.** Ενίσχυση του κινήτρου περί ευρεσιτεχνίας (άρθρο 71, Ν.3842/2010), αντί της δημιουργίας αφορολόγητου αποθεματικού που στην ουσία πρόκειται για μετατιθέμενη φορολογία. Αυτό επιτυγχάνεται είτε με μειωμένη φορολογία (πχ. 10% effective tax rate) για έσοδα από ευρεσιτεχνίες (πώληση ή παραχώρηση χρήσης) είτε με συγκεκριμένη φορολογική έκπτωση με τη μορφή φορολογικής πίστωσης (tax credit). Καίρι-ας σημασίας η απουσία χρονικών περιορισμών και η διασφάλιση ανταγωνιστικής φορολόγησης για τα έσοδα από την καινοτομία (πχ κάτω από 10% όσο η καινοτομία παράγει έσοδα). Με τη παρέμβαση αυτή, η Ελλάδα καθίσταται σαφώς ελκυστικότερος προορισμός δραστηριοτήτων καινοτομίας.
- iv. **Εξορθολογισμός μεταφοράς ζημιών.** Πληθώρα Ελληνικών εταιρειών συσσωρεύουν ζημιές και, χωρίς ανατροπή του δυσχερούς περιβάλλοντος, θα συνεχίσουν να το κάνουν. Η πρόταση **μετατρέπει τη φορολογία σε αναπτυξιακό μοχλό**, επιτρέποντας τη μεταφορά οικονομικών ζημιών για 12 έτη (έναντι 5 ετών σήμερα) και μέχρι του 70% των κερδών. Η αξιοποίηση φορολογικών χειρισμών διευκολύνει την ανάκτηση ανταγωνιστικότητας και την επαναφορά σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης.
- v. **Ενθάρρυνση επιχειρηματικότητας** με εργαλεία υποστήριξης επιχειρηματικών οικοσυστημάτων, όπως clusters, θερμοκοιτίδες και επιταχυντές και κίνητρα για επενδύσεις.
- 4. Άρση αντικινήτρων για την αναστροφή του επενδυτικού κλίματος** με εστίαση στο φορολογικό έλεγχο των ανελέγκτων χρήσεων, άρση των άμεσων και έμμεσων φόρων στην παραγωγή, επιτάχυνση της αδειοδοτικής διαδικασίας, κ.λπ.
- 5. Ταχύτερες και διαφανείς διαδικασίες** ένταξης, ελέγχου και πιστοποίησης των επενδύσεων, είτε μέσα από ειδικούς επιθεωρητές – ελεγκτές είτε με μετατροπή των ελέγχων σε φορολογικούς ελέγχους.
- 6. Αποτελεσματικός συντονισμός δημόσιας χρηματοδότησης** μέσα από τη δημιουργία ανεξάρτητου συντονιστικού μηχανισμού και αξιοποίησης μείγματος ανακυκλούμενων εργαλείων (πχ δάνεια επιμερισμού κινδύνου, εγγυήσεις, factoring, συν-επενδύσεις, ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων, microfinance, κ.λπ), κυρίως για ΜμΕ.
- 7. Διαφάνεια αξιοποίησης δημόσιας χρηματοδότησης.** Προτείνεται η δημιουργία ενός ταμείου ανακυκλούμενων πιστώσεων, που θα είναι εισηγμένο στο ΧΑΑ, και το οποίο θα αποτελέσει εργαλείο συντονισμού της χρηματοδότησης σε συνεργασία με τις τράπεζες διασφαλίζοντας τον απαραίτητο βαθμό διαφάνειας, αποτελεσματικότητας και αξιοπιστίας. Το Ταμείο θα διοικείται από στελέχη της αγοράς με εγνωσμένη επαγγελματική εμπειρία και θα υπόκειται σε όλους τους κανόνες που διέπουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της Ευρωζώνης (κανόνες Βασιλείας, κ.λπ). Θα συντονίζει τη χρηματοδότηση σε παραγωγικές επενδύσεις μικρής, μεσαίας και μεγάλης κλίμακας με προτεραιότητα στην εμβάθυνση και διεύρυνση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανικής παραγωγής και της μεταποίησης, στην αύξηση των διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων, στην ενσωμάτωση της καινοτομίας στο πλήρες φάσμα της παραγωγικής διαδικασίας, κ.λπ. Η επιλογή των έργων για χρηματοδότηση θα αντικατοπτρίζουν τις προτεραιότητες της επιχειρηματικής κοινότητας και θα διενεργείται με αμιγώς χρηματοοικονομικά κριτήρια.

8. **Αποσύνδεση του εθνικού κινδύνου** (sovereign risk) από τον επιχειρηματικό κίνδυνο, π.χ. μέσα από την εισαγωγή ξεχωριστών κριτηρίων ρίσκου και ωρίμανσης ώστε να διασφαλιστεί η χρηματοδότηση των έργων χωρίς υπέρμετρη αρνητική επιρροή από εξωτερικούς παράγοντες.
9. **Νέο ΕΣΠΑ:** Αξιοποίηση των δυνατοτήτων του νέου ΕΣΠΑ για την ενσωμάτωση καινοτομίας, ψηφιακών τεχνολογιών και επιχειρηματικής αριστείας στις ΜμΕ με στόχο την αποδοτική ένταξή τους σε οικοσυστήματα (επιχειρηματικά παραγωγικά δίκτυα) γύρω από την οργανωμένη και εξωστρεφή βιομηχανική παραγωγή.

